Ministry of Digital Governance
Digitally signed by Ministry of Digital Governance
Date: 2026.09.29 10:46:43 EEST
Reason:
Location: Athens

2026.09.29 10:38:22
Ακριβές Αντίγραφο

Αρ Πρωτ:ΕΞΕ 349802/29-09-2026

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
Αυτοτελές Τμήμα
Συλλογικών Οργάνων

Ταχ. Δ/νση :Μ. Καρδιωτίσσης 56
Ταχ. Κώδικας :712 01
Πληροφορίες :Μισέλ Θωμά
Τηλέφωνο :2810002230
e-mail :tyso@crete.gov.gr

Ηράκλειο

ΠΡΟΣ:
- Δ/νση ΠΕ.ΧΩ.Σ. Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης

ΚΟΙΝ:
- Γραφείο Περιφερειάρχη
- Αναπληρωτή Περιφερειάρχη Π.Κ.
- Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Ηρακλείου
- Εκτελεστικό Γραμματέα Π.Κ.
- Ειδική Γραμματέα Π.Κ.
- Δήμο Φαιστού
- ΔΕΥΑ Φαιστού

ΘΕΜΑ: Διαβίβαση της αριθμ. **61/2026** απόφασης της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας.

Σας διαβιβάζουμε για τις δικές σας ενέργειες, αντίγραφο της αριθ**. 61/2026** απόφασης της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας **(πρακτικό Νο 09/24-09-2026)** που αφορά στην Έκφραση άποψης επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), για το έργο: **«Εγκατάσταση Επεξεργασίας και Διάθεσης Λυμάτων Μοιρών Δήμου Φαιστού ΠΕ Ηρακλείου, με φορέα έργου την ΔΕΥΑ Φαιστού».**

Η Προϊσταμένη του Τμήματος

Βαρδιάμπαση Νίκη

Εσωτερική Διανομή:
-Αντιπεριφερειάρχη Περιβάλλοντος Π.Κ.
-Δ/νση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Π.Κ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
ΑΔΑ:

Απόσπασμα Πρακτικού Νο 09/24-09-2026
Αριθμός Απόφασης 61/2026

Στο Ηράκλειο σήμερα **Πέμπτη 24 Σεπτεμβρίου 2026** και ώρα **11:00** συνήλθε σε δια ζώσης συνεδρίαση η Επιτροπή Περιβάλλοντος και Χωροταξίας, (νέο κτίριο Περιφέρειας Κρήτης, ισόγειο, Μονής Καρδιωτίσσης αριθμ. 56), ύστερα από τη με αριθ. πρωτ.: **336161/18-09-2026** πρόσκληση του Προέδρου της.

Στη συνεδρίαση, στην οποία κλήθηκαν νόμιμα τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη παραβρέθηκαν:

1	Ξυλούρης Νικόλαος	Αντιπεριφερειάρχης Περιβάλλοντος	Πρόεδρος της Επιτροπής
2	Αλεξάκης Γεώργιος	Περιφερειακός Σύμβουλος	Τακτικό Μέλος
3	Ιερωνυμάκης Πρίαμος	» »	» »
4	Μαράκη – Μπελαδάκη Ελένη	Περιφερειακή Σύμβουλος	» »
5	Τσουδερός Ευάγγελος	Περιφερειακός Σύμβουλος	» »
6	Βάρδα Μαρία	Περιφερειακή Σύμβουλος	» »
7	Βρύσαλης Δημήτριος	Περιφερειακός Σύμβουλος	» »
8	Χαιρετάκης Μιχαήλ	» »	Αντιπρόεδρος της Επιτροπής

Από τη συνεδρίαση απουσίαζε ο κ Σκουλάς Νικόλαος, Τακτικό Μέλος της Επιτροπής

Α. Στη συνεδρίαση παραβρέθηκαν οι κ.κ.: Κεγκέρογλου Βασίλης Δήμαρχος Δήμου Μινώα Πεδιάδος, Ντισπυράκης Γεώργιος, Αντιδήμαρχος Δ. Φαιστού και Πρόεδρος Φράγματος Φανερωμένης, Κριτσωτάκης Μαρίνος προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης Βιώσιμης Ανάπτυξης Π.Κ., Καγιαμπάκη Άννα προϊσταμένη Δ/νσης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Π.Κ., Δαφνομήλη Δήμητρα προϊσταμένη τμήματος Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού της Δ/νσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού, Καλογιαννάκης Νικόλαος προϊστάμενος τμήματος Χωρικού Σχεδιασμού Δ/νσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Π.Κ., Φουστανάκης Εμμανουήλ, Πρόεδρος ΤΟΕΒ Β' Ζώνης Μεσσαράς (θέμα Β2), Πετράκης Στέλλιος μέτοχος εκπρόσωπος ΛΑΤΕΕ (θέμα Β3), Σιαλακάς Παναγιώτης, Νομικός Σύμβουλος ΛΑΤΕΕ (θέμα Β3), Καρακατσάνης Απόστολος, Υπεύθυνος Ασφαλείας ΛΑΤΕΕ (θέμα Β3), Αβερκάκης Μιχαήλ Δ/νων Σύμβουλος ΛΑΧΟΡ ΑΕ (θέμα Β3), Χανιωτάκης Παύλος Δ/νων Σύμβουλος ΛΑΧΟΡ ΑΕ (θέμα Β3), Αποστολάκης Αποστόλης ΛΑΧΟΡ ΑΕ (θέμα Β3), Κηπουρός Παναγιώτης, Δ/ντής ΛΑΧΟΡ ΑΕ (θέμα Β3), Χαραλαμπάκης Γιώργος, μελετητής (θέμα Β5), Σφακιανάκη Μαρία χημικός μηχανικός ΔΕΥΑ Φαιστού (θέμα Β5), Παρασύρης Γιάννης, μελετητής (θέμα Β6), Μαρή Αικατερίνη ειδική σύμβουλος Αντιπεριφερειάρχη Περιβάλλοντος Π.Κ., και για την τήρηση των πρακτικών οι: Βαρδιάμπαση Νίκη,

Νικάκη Δέσποινα και Χατζάκη Ελευθερία υπάλληλοι του Αυτοτελούς Τμήματος Συλλογικών Οργάνων ΠΚ.

Β. Συμμετείχαν μέσω τηλεδιάσκεψης οι κ.κ., Μεραμβελιωτάκης Ιωάννης υπάλληλος Τμήματος Περιβάλλοντος Π.Ε. Χανίων, Μεϊντάνη Αγγελική, Περιβαλλοντολόγος μελετήτρια (θέμα Β3).

Ο πρόεδρος της Επιτροπής, ύστερα από τη διαπίστωση απαρτίας, κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης με τα παρακάτω θέματα ημερήσιας διάταξης:

ΘΕΜΑ Β5: Έκφραση άποψης επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), για το έργο: **«Εγκατάσταση Επεξεργασίας και Διάθεσης Λυμάτων Μοιρών Δήμου Φαιστού ΠΕ Ηρακλείου, με φορέα έργου την ΔΕΥΑ Φαιστού».**

Η Επιτροπή Περιβάλλοντος και Χωροταξίας έχοντας υπόψη:

1. **Τις διατάξεις:**
   α) Του **Ν. 1650/1986**: «Για την προστασία του περιβάλλοντος»,
   β) Του **Ν. 2690/1999**: «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις»,
   γ) Του **Ν. 4014/2011**: «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος»,
   δ) της αριθμ. **1649/45-15-1-2014 ΚΥΑ,** η οποία αφορά στην «εξειδίκευση των διαδικασιών γνωμοδοτήσεων και τρόπου ενημέρωσης του κοινού και συμμετοχής του ενδιαφερόμενου κοινού στη δημόσια διαβούλευση κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων της Κατηγορίας Α΄ της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υπ' αριθμ. 1958/2012 (ΦΕΚ Α΄ 21),
   ε) του **Ν. 5314/26 (ΦΕΚ 103 Α/29-06-2026):** «Κώδικας Τοπικής Αυτοδιοίκησης»,
   όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν.
2. Την αριθμ. **10650/24-11-2025** απόφαση Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης και το **ΦΕΚ 6523/08-12-2025, τεύχος Β΄,** που αφορά την «Τροποποίηση Οργανισμού Εσωτερικής Λειτουργίας Περιφέρειας Κρήτης».
3. Τη με αριθμ. πρωτ.: **239593/06-07-2026** απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης που αφορά στον **Ορισμό Αναπληρωτή Περιφερειάρχη και Αντιπεριφερειαρχών στην Περιφέρεια Κρήτης από 01-07-2026 έως και την 31-12-2026.**
4. Την αριθμ **73/2026** απόφαση Περιφερειακού Συμβουλίου (πρακτικό Ν° 17/20-07-2026), που αφορά στη **Σύσταση επιτροπής Περιβάλλοντος & Χωροταξίας Περιφέρειας Κρήτης και μεταβίβαση αρμοδιοτήτων του Περιφερειακού Συμβουλίου προς την Επιτροπή,** για τη δεύτερη θητεία της τρέχουσας περιφερειακής περιόδου (2024-2028) και συγκεκριμένα από 01-07-2026 έως 31/12/2028, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 130 και 135 έως 137 του Ν. 5314/2026 «Κώδικας Τοπικής Αυτοδιοίκησης»
5. Την αριθμ **76/2026** απόφαση Περιφερειακού Συμβουλίου (πρακτικό Ν° 18/27-08-2026), που αφορά στη **Διόρθωση - συμπλήρωση της απόφασης 73/26 (πρακτικό Ν° 17/20-07-2026) Περιφερειακού Συμβουλίου που αφορά στη Σύσταση επιτροπής Περιβάλλοντος & Χωροταξίας Περιφέρειας Κρήτης και μεταβίβαση αρμοδιοτήτων του Περιφερειακού Συμβουλίου προς την Επιτροπή**, για τη δεύτερη θητεία της τρέχουσας περιφερειακής περιόδου (2024-2028) και συγκεκριμένα από 01/07/2026 έως 31/12/2028, ως προς τα αναπληρωματικά μέλη του πρακτικού εκλογής μελών της επιτροπής, σε συμμόρφωση με την αριθμ. 7/2026 (πρακτικό 7/05-08-2026) σε ορθή επανάληψη απόφαση της επιτροπής του άρθρου 18 Ν. 2218/1994 τοπικής αρμοδιότητας Ηρακλείου – Λασιθίου.

6. Τη με αριθμ. πρωτ.: **30/20-08-2026** απόφαση σε ορθή επανάληψη της Επιτροπής του άρθρου 18 του άρθρου 18 του ν. 2218/1994 και τη με αριθμ. πρωτ**.: 7638/01-09-2026** απόφαση της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης που αφορά στον **Έλεγχο νομιμότητας της αριθμ. 76/2026 απόφασης του Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Κρήτης.**
7. Τη με αριθμ. πρωτ.: **314213/02-9-2026** απόφαση Περιφερειάρχη που αφορά τη συγκρότηση Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας ΠΚ, για τη δεύτερη θητεία της αυτοδιοικητικής περιόδου 2024-2028.
8. Την αριθμ. **42/2026** απόφαση της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας (πρακτικό Ν° 8/10-09-2026), που αφορά στην **Εκλογή Αντιπροέδρου της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας ΠΚ,** για τη δεύτερη θητεία της τρέχουσας περιφερειακής περιόδου (2024-2028) και συγκεκριμένα από 01/07/2026 και έως 31/12/2028, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 130 και 135 παράγραφος 5 του Ν. 5314/26 (ΦΕΚ 103 Α/29-06-2026): Κώδικας Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
9. Το με αριθμ. πρωτ.: **2254/08-06-2026 έγγραφο της Δ/νσης ΠΕ.ΧΩ.Σ. Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης,** με θέμα: Έναρξη διαδικασίας διαβούλευσης με την ανάρτηση στο Η.Π.Μ. της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) του έργου: **«Εγκατάσταση Επεξεργασίας και Διάθεσης Λυμάτων Μοιρών Δήμου Φαιστού Π.Ε. Ηρακλείου».**
10. Τη με αριθμ. πρωτ. **207441/12-06-2026 ανακοίνωση** του Περιφερειακού Συμβουλίου στον τοπικό τύπο, προκειμένου να λάβουν γνώση οι φορείς και οι πολίτες της Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου, για την αναφερόμενη Μ.Π.Ε.
11. Το με αριθμ. πρωτ. **210859/16-06-2026** έγγραφο του **Τμήματος Συλλογικών Οργάνων Π.Κ. προς το Δήμο Φαιστού** με θέμα: Διαβίβαση Μ.Π.Ε. στο Δήμο σας που αφορά το έργο: **«Εγκατάσταση Επεξεργασίας και Διάθεσης Λυμάτων Μοιρών»,** για έκφραση γνώμης από τα οικεία συλλογικά όργανα.
12. Το με αρ. πρωτ. **340981/22-09-2026** έγγραφο του **Τμήματος Περιβάλλοντικού Σχεδιασμού της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Π.Κ.,** στο οποίο αναφέρονται τα παρακάτω:

1. «**<u>ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ</u>**

Το έργο αφορά όλα τα στάδια διαχείρισης των αστικών λυμάτων των οικισμών Μοιρών και Καπαριανών του Δήμου Φαιστού (μεταφορά, επεξεργασία, διάθεση), καθώς και των οικισμών Γαλιάς, Πετροκεφαλίου, Καστελλίου, Μονόχωρου και Κουσέ, που εξυπηρετούνται από την Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων των Μοιρών.

Η Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων (Ε.Ε.Λ.) Μοιρών είναι υφιστάμενη και βρίσκεται σε απόσταση 1.250m περίπου νοτιοδυτικά των ορίων του Σχεδίου Πόλης Μοιρών. Το γήπεδο της Ε.Ε.Λ. έχει συνολικό εμβαδόν 28.602,40 m^2 και αποτελείται από δύο τμήματα, επιμέρους εμβαδού 6.127,25m^2 και 22.475,15m^2 αντίστοιχα. Το αντλιοστάσιο του οικισμού Πετροκεφαλίου είναι κατασκευασμένο εκτός ορίων οικισμού, βόρεια του οικισμού Πετροκεφαλίου, σε γήπεδο έκτασης 1.360,10 m^2.

Η Ε.Ε.Λ. Μοιρών ολοκληρώθηκε στις αρχές του έτους 2014 και έκτοτε λειτουργεί. Διαστασιολογήθηκε για την επεξεργασία των φορτίων σχεδιασμού της Α΄ και Β΄ φάσης σχεδιασμού, και συγκεκριμένα 5.900 ισοδύναμων κατοίκων μέσω αποχετευτικού δικτύου και 60m^3/d βοθρολυμάτων κατά την Α΄ φάση, και 8.500 ι.κ. κατά τη Β΄ φάση. Ορισμένα τμήματα της Ε.Ε.Λ. κατασκευάστηκαν για την κάλυψη των αναγκών της Γ΄ φάσης του έργου, δηλαδή για την εξυπηρέτηση 12.500 ι.κ. όπως τα έργα προεπεξεργασίας, απολύμανσης κ.λπ., ενώ έχει γίνει πρόβλεψη χώρου και υποδομών για τις ανάγκες επέκτασης της Γ΄ φάσης.

Το μεγαλύτερο μέρος του έργου είναι ήδη κατασκευασμένο σύμφωνα με τις μελέτες Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης που έχουν προηγηθεί, ενώ τα όποια

μελλοντικά έργα αφορούν τη συμπλήρωση των έργων μεταφοράς και τα μελλοντικά έργα επέκτασης της υφιστάμενης Ε.Ε.Λ., που περιορίζονται εντός του γηπέδου της. Στον Πίνακα 1 αναφέρονται συνοπτικά τα επιμέρους έργα που έχουν υλοποιηθεί.

Μεταξύ των έργων που δεν έχουν υλοποιηθεί και αφορούν τα δίκτυα είναι:

- Ο οικισμός Μονόχωρου δεν διαθέτει αποχετευτικό δίκτυο και δεν έχει συνδεθεί στην Ε.Ε.Λ.
- Ο οικισμός Κουσέ, αν και διαθέτει αποχετευτικό δίκτυο, δεν έχουν κατασκευαστεί τα έργα μεταφοράς των λυμάτων του στην Ε.Ε.Λ. Μοιρών.

-Για τους οικισμούς Μονόχωρο και Κουσέ προβλέπεται μελλοντικά να κατασκευαστούν τα απαραίτητα έργα και να συνδεθούν στην Ε.Ε.Λ.

- Επίσης, δεν έχει πραγματοποιηθεί το σύνολο των ιδιωτικών συνδέσεων στους οικισμούς Μοίρες, Καπαριανά, Καστέλλι, Γαλιά, Πετροκεφάλι και Κουσέ, που διαθέτουν εσωτερικό αποχετευτικό δίκτυο στο μεγαλύτερο μέρος τους, οι οποίες προβλέπεται τα επόμενα χρόνια να ολοκληρωθούν.

Αναφορικά με τα έργα επέκτασης τμημάτων της υφιστάμενης Ε.Ε.Λ. για την κάλυψη των αναγκών της Γ’ φάσης, προβλέπεται να υλοποιηθούν στη βιολογική επεξεργασία μια επιπλέον γραμμή, όμοια με τις δύο υπάρχουσες.

Εικόνα 1. *Οι κύριες θέσεις του έργου (αντλιοστάσιο Πετροκεφαλίο υμε κίτρινη πινέζα) θέση ΕΕΛ (με κόκκινο), σημείο διάθεσης στον ποταμό Γεροπόταμο (με γαλάζιο βέλος) και οι γύρω οικισμοί.*

Οι πρόσθετες εγκαταστάσεις θα κατασκευαστούν εντός του γηπέδου της υφιστάμενης Ε.Ε.Λ.

Εικόνα 2.
Η θέση της Ε.Ε.Λ., όπου φαίνονται τα δύο γήπεδα και η εγγύτητά της με τον ποταμό Γεροπόταμο.

Επιμέρους έργο	Ενδεικτική θέση / βασικά χωρικά στοιχεία	ΓΠΣ / σχέδιο πόλης	Natura 2000	Παρατήρηση
ΕΕΛ Μοιρών	Κεντροβαρικά: ΕΓΣΑ87 Χ: 577345, Υ: 3877965	Εκτός Σχεδίου Πόλης Μοιρών, περίπου 1.250 m ΝΔ. Σύμφωνα με τη ΜΠΕ, στην περιοχή της ΕΕΛ δεν έχει καθοριστεί συγκεκριμένη χρήση γης από το εγκεκριμένο ΓΠΣ.	Εκτός Natura 2000	Το γήπεδο αποτελείται από δύο τμήματα συνολικής έκτασης 28.602,40 m².
Αντλιοστάσιο Πετροκεφαλίου	Κεντροβαρικά: ΕΓΣΑ87 Χ: 575910, Υ: 3876765	Εκτός ορίων οικισμού Πετροκεφαλίου. Σύμφωνα με τη ΜΠΕ, δεν βρίσκεται σε περιοχή με συγκεκριμένη χρήση γης καθορισμένη από το εγκεκριμένο ΓΠΣ.	Εκτός Natura 2000	
Σημείο διάθεσης στον Γεροπόταμο	Αμέσως βόρεια του γηπέδου της ΕΕΛ, στην όχθη του Γεροποτάμου. Η ΜΠΕ δεν δίνει χωριστή αριθμητική συντεταγμένη.	Εκτός Σχεδίου Πόλης, βάσει της θέσης που αποτυπώνεται στα σχέδια.	Εκτός Natura 2000	Βρίσκεται στο τμήμα του Γεροποτάμου που έχει οριστεί ως αποδέκτης της εκροής.
Αγωγός διάθεσης ΕΕΛ–Γεροποτάμου	Μήκος περίπου 195 m, Φ315	Εκτός Σχεδίου Πόλης, βάσει της χαρτογραφημένης όδευσης.	Εκτός Natura 2000	Καταλήγει στο ΥΣ Γεροπόταμος EL1340R000205019N.
Κεντρικός αγωγός Μοιρών–Καπαριανών	Τμήμα εκτός οικισμού και σχεδίου πόλης μήκους περίπου 850 m	Τμήμα του διέρχεται εντός Σχεδίου Πόλης Μοιρών–Καπαριανών, υπογείως υφιστάμενου οδικού δικτύου, και άλλο τμήμα σε περιοχή γεωργικής γης.	Εκτός Natura 2000, σύμφωνα με τη ΜΠΕ	
Κεντρικό δίκτυο Γαλιάς	Τμήμα εκτός οικισμού Γαλιάς συνολικού μήκους περίπου 3.452 m	Τμήμα διέρχεται από το Σχέδιο Πόλης Μοιρών–Καπαριανών και τμήμα από περιοχή γεωργικής γης.	Εκτός Natura 2000, σύμφωνα με τη ΜΠΕ	Υπόγειο, κατά μήκος υφιστάμενου οδικού δικτύου.
Κεντρικός αγωγός Καστελλίου	Τμήμα εκτός οικισμού και σχεδίου πόλης μήκους περίπου 2.100 m	Τμήμα βρίσκεται σε περιοχή γεωργικής γης και υπογείως υφιστάμενου οδικού δικτύου.	Εκτός Natura 2000, σύμφωνα με τη ΜΠΕ	
Καταθλιπτικός αγωγός Πετροκεφαλίου–ΕΕΛ	Μήκος περίπου 2.400 m, 2D180 HDPE	Η ΜΠΕ δεν τον εντάσσει σε περιοχή για την οποία έχει καθοριστεί συγκεκριμένη χρήση γης από το ΓΠΣ. Η όδευση είναι υπόγεια επί δημόσιου οδικού δικτύου.	Εκτός Natura 2000, σύμφωνα με τη ΜΠΕ	Συνδέει το αντλιοστάσιο Πετροκεφαλίου με την ΕΕΛ.

Πίνακας 1: Επιμέρους έργα που έχουν υλοποιηθεί, σύμφωνα με τη ΜΠΕ, και βασικά στοιχεία για αυτά.

Το έργο της Ε.Ε.Λ. συνδυάζει τις αρχές λειτουργίας συστημάτων ενεργού ιλύος και αιωρούμενης βιομάζας και αποτελείται από τα εξής επιμέρους τμήματα:

- Αντλιοστάσιο αρχικής ανύψωσης των εισερχόμενων λυμάτων από το κεντρικό δίκτυο αποχέτευσης, προς το φρεάτιο φόρτισης προεπεξεργασίας της Ε.Ε.Λ.
- Μονάδα προεπεξεργασίας βοθρολυμάτων με εσχάρωση, εξάμμωση και απολίπανση και αντλιοστάσιο ανύψωσης βοθρολυμάτων προς το φρεάτιο φόρτισης προεπεξεργασίας, δυναμικότητας για 60 m^3 βοθρολυμάτων ανά ημέρα.
- Φρεάτιο εισόδου-φόρτισης προεπεξεργασίας, μονάδα προεπεξεργασίας λυμάτων με εσχάρωση, εξάμμωση και απολίπανση.
- Μετρητή παροχής.
- Βιολογική επεξεργασία: Περιλαμβάνει φρεάτιο μερισμού, δύο γραμμές βιολογικής επεξεργασίας σε αντιδραστήρα εναλλασσόμενης λειτουργίας με νιτροποίηση – απονιτροποίηση και διαύγαση λυμάτων, σταθεροποίηση ιλύος με ενσωματωμένη δεξαμενή και αντλιοστάσιο εξισορρόπησης της παροχής σε ενιαίο δομικό σύνολο.
- Απολύμανση της εκροής με χλωρίωση και αποχλωρίωση.
- Φρεάτιο εξόδου εκροής.
- Επεξεργασία ιλύος: Περιλαμβάνει δεξαμενή αποθήκευσης – πάχυνσης ιλύος, κτίριο πάχυνσης – αφυδάτωσης ιλύος, μηχανική πάχυνση σε τράπεζα πάχυνσης, μηχανική αφυδάτωση σε ταινιοφιλτρόπρεσσα, σύστημα πολυηλεκτρολύτη και αντλιοστάσιο στραγγιδίων.
- Απόσμηση των κλειστών χώρων με μονάδα απόσμησης.
- Κτίρια διοίκησης-ελέγχου, ενέργειας, χημικών, φυσητήρων βιολογικής επεξεργασίας, επεξεργασίας ιλύος, μονάδας βοθρολυμάτων, καταγραφής βυτιοφόρων, φυσητήρων, αντλιοστασίου αρχικής ανύψωσης, όπως επίσης και τα δίκτυα οδοποιίας, ηλεκτροφωτισμού, ύδρευσης, άρδευσης πρασίνου, πυροπροστασίας, κλπ.

Τα επεξεργασμένα λύματα διατίθενται στο τμήμα του Γεροποτάμου, που γειτνιάζει με τα βόρεια όρια του γηπέδου της Ε.Ε.Λ., σύμφωνα με την υπ' αρ. 8470/20-05-86 Απόφαση του Νομάρχη Ηρακλείου (Δ/νση Υγιεινής) περί χαρακτηρισμού αυτού του τμήματος του Γεροποτάμου ως αποδέκτη των επεξεργασμένων λυμάτων. Επιπλέον, για τη διάθεση των επεξεργασμένων λυμάτων της Ε.Ε.Λ. Μοιρών είχε εκδοθεί η με αρ. πρωτ. 5375/16-6-2009 Έγκριση τροποποιητικής μελέτης διάθεσης λυμάτων Δ.Δ. Μοιρών από τη Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας Ν.Α. Ηρακλείου, σύμφωνα με την οποία τα επεξεργασμένα λύματα θα διατίθενται στο τμήμα του Γεροποτάμου που προαναφέρθηκε ως κύριος αποδέκτης, και ως εναλλακτικός αποδέκτης θα ήταν η άρδευση έκτασης 200 στρεμμάτων στην περιοχή του οικισμού Πόμπιας. Για τη διάθεση των επεξεργασμένων λυμάτων της Ε.Ε.Λ. Μοιρών πραγματοποιήθηκαν τα προβλεπόμενα έργα διάθεσης στον Γεροπόταμο, ενώ δεν εκπονήθηκαν περαιτέρω μελέτες και δεν κατασκευάστηκαν έργα για άρδευση εκτάσεων.

Από τα στοιχεία του φακέλου δεν προκύπτει μεταγενέστερη απόφαση καθορισμού αποδέκτη που να τροποποιεί ή να αντικαθιστά την υπ' αρ. 8470/20-05-1986 απόφαση του Νομάρχη Ηρακλείου για το συγκεκριμένο τμήμα του Γεροποτάμου. Επισημαίνεται ότι με την υπ' αρ. 4511/30-06-2009 ΑΕΠΟ καθορίστηκαν νεότερα και αυστηρότερα όρια ποιότητας της εκροής, χωρίς να μεταβληθεί ο καθορισμένος αποδέκτης.

Σύμφωνα με τη ΜΠΕ (σελ. 88-90) οι τιμές των κύριων ποιοτικών παραμέτρων της εκροής της ΕΕΛ Μοιρών (BOD, COD, SS) για τα έτη από 2021 έως 2025 καλύπτουν τα όρια των τιμών που είχαν τεθεί στην ΑΕΠΟ υπ' αρ. 4511/30-06-2009.

Η επεξεργασμένη ιλύς μετά το στάδιο της πάχυνσης και της μηχανικής αφυδάτωσης, θα μεταφέρεται στο ΧΥΤΑ Πέρα Γαλήνων.

Σύμφωνα το εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης (GR13) όπως έχει αναθεωρηθεί και ισχύει, η περιοχή μελέτης βρίσκεται εντός Λεκάνης Απορροής Ρεμάτων Νοτίου Τμήματος Χανίων - Ρεθύμνου - Ηρακλείου (EL1340).

Επίσης η περιοχή μελέτης ανήκει στο Υπόγειο Υδατικό Συστήμα (ΥΥΣ) με κωδικό EL1300083, το οποίο δεν έχει οριστεί ως προστατευόμενη περιοχή προοριζόμενη προς άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση. Η ποιοτική και ποσοτική κατάσταση του ΥΥΣ είναι κακή, ενώ υφίσταται νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης και βρίσκεται στον κατάλογο των ευπρόσβλητων ζωνών της Χώρας, σύμφωνα με την ΚΥΑ 147070/2014 (ΦΕΚ 3224/Β/2014). Το κοντινότερο υπόγειο υδατικό σύστημα, το οποίο έχει οριστεί ως προστατευόμενη περιοχή είναι αυτό με κωδικό GR1300091 – Καρστικό Πόμπιας – Αληθινής, που εμφανίζεται νότια της θέσης διάθεσης και σε απόσταση 4χλμ.

Σύμφωνα με την υδρογεωλογική μελέτη του έργου, από το Υπόγειο Υδατικό Σύστημα «Πορώδες Γαλιάς – Βαγιωνιάς – Ασημίου» (EL1300084) αντλούν νερό για ανθρώπινη κατανάλωση, γεωτρήσεις οι οποίες βρίσκονται σε ακτίνα μικρότερη των 1.000 μέτρων από τη θέση της Ε.Ε.Λ. και τη θέση διάθεσης των επεξεργασμένων λυμάτων. Ωστόσο και το EL1300084 δεν ανήκει σε προστατευόμενο υπόγειο υδατικό σύστημα, η ποιοτική και ποσοτική του κατάσταση είναι καλή, ενώ τοπικά παρουσιάζει αυξημένα νιτρικά και υπερεκμετάλλευση λόγω των αγροτικών καλλιεργειών της περιοχής.

Σύμφωνα με την εγκεκριμένη 1η αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης, η περιοχή των έργων εμπίπτει σε Ζώνη Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας (ΖΔΥΚΠ). Η εν λόγω ΖΔΥΚΠ είναι η EL13APSFR001 «Χαμηλές ζώνες λεκάνης απορροής Γεροπόταμου».

Στο Αναθεωρημένο Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας (ΣΔΚΠ), προβλέπεται Πρόγραμμα Μέτρων για την ορθή διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας. Το μέτρο πρόληψης με κωδικό EL_13_23_03, το οποίο σχετιζόταν με τις Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων στο αρχικό Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας (ΣΔΚΠ), τροποποιήθηκε στην 1η αναθεώρηση του σχεδίου και στο κωδικό EL_13_21_02. Σύμφωνα με τη περιγραφή του μέτρου δεν εντοπίζονται σχετικές προβλέψεις και μέτρα πρόληψης ειδικά για τις Ε.Ε.Λ. ή τα έργα διαχείρισης λυμάτων, αλλά διατυπώνονται ειδικές προβλέψεις στον Οικοδομικό και Κτιριοδομικό Κανονισμό για τη μείωση της τρωτότητας/ευπάθειας των εγκαταστάσεων και κατασκευών εντός της Ζώνης Πλημμύρας 100ετίας.

Με βάση τα στοιχεία και τα σχέδια της ΜΠΕ, οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις και τα έργα μεταφοράς και διάθεσης λυμάτων δεν χωροθετούνται εντός περιοχής του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000. Η πλησιέστερη προς την περιοχή του έργου Ζώνη Ειδικής Προστασίας είναι η GR4310013 “Αστερούσια Όρη (Κόφινας)”, σε απόσταση άνω των 5 km. Η ΖΕΠ GR4310012 “Εκβολή

Γεροποτάμου Μεσαράς" αφορά την εκβολική περιοχή του ποταμού, ενώ η θέση διάθεσης των επεξεργασμένων λυμάτων βρίσκεται σημαντικά ανάντη αυτής.

Η περιοχή μελέτης δεν αναπτύσσεται εντός καταφυγίου άγριας ζωής. Αναλυτικότερα στα νότια της και σε απόσταση μεγαλύτερη των 5,2 χιλιομέτρων βρίσκεται το καταφύγιο άγριας ζωής με κωδικό Κ587 «ΒΙΓΛΑ-ΚΡΥΟ ΝΕΡΟ (ΑΝΤΙΣΚΑΡΙΟΥ)» (ΦΕΚ 683/Β/76).

Ο πλησιέστερος μικρός νησιωτικός υγρότοπος βρίσκεται σε απόσταση άνω των 8 χλμ. στα δυτικά, με την ονομασία «Εκβολή Γεροποτάμου» και κωδικό Υ431ΚRΙ135. Στο δίκτυο NATURA 2000 ανήκει η ΕΚΒΟΛΗ ΓΕΡΟΠΟΤΑΜΟΥ ΜΕΣΑΡΑΣ με κωδικό GR4310012.

2. <u>Παρατηρήσεις από την εξέταση της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων</u>

2.1 Προηγούμενος περιβαλλοντικός έλεγχος – συμμόρφωση

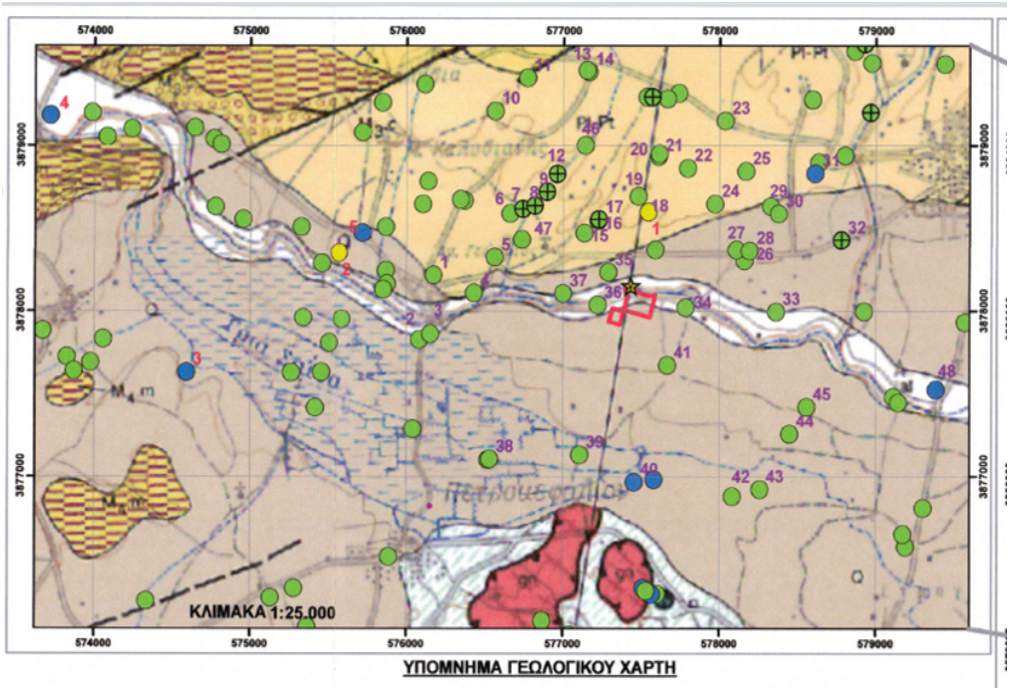
Η Υπηρεσία μας είχε πραγματοποιήσει περιβαλλοντικό έλεγχο της ΕΕΛ Μοιρών τον Σεπτέμβριο του 2024, κατά τον οποίο διαπιστώθηκαν παραβάσεις που αφορούσαν την έλλειψη εν ισχύ περιβαλλοντικής αδειοδότησης και την υπέρβαση των μικροβιολογικών παραμέτρων στην εκροή της ΕΕΛ προς τον υδάτινο αποδέκτη Γεροπόταμο. Ο φορέας τήρησε το Πλάνο Διορθωτικών Ενεργειών με την κατάθεση ΜΠΕ για έκδοση νέας ΑΕΠΟ, η οποία βρίσκεται στο στάδιο της αδειοδότησης από την αρμόδια υπηρεσία, και την τήρηση των οριακών τιμών στην εκροή σύμφωνα με το αναφερθέν Πλάνο.

2.2 Υδροληψίες – ανάγκη επικαιροποίησης της υδρογεωλογικής τεκμηρίωσης

Σύμφωνα με την υδρογεωλογική μελέτη του έργου, στην περιοχή εντοπίστηκαν πέντε υδροληψίες, το νερό των οποίων προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση και βρίσκονται σε απόσταση μικρότερη των 1.000 μέτρων από τη θέση διάθεσης των επεξεργασμένων λυμάτων της Ε.Ε.Λ. Μοιρών και από τις όχθες του Γεροπόταμου στα κατάντη αυτής. Οι δύο εξ αυτών είναι ιδιωτικές και το νερό τους προορίζεται για βιομηχανική χρήση και οι άλλες τρεις ανήκουν στη ΔΕΥΑ Φαιστού και το νερό τους προορίζεται για ύδρευση (Εικόνα 3).

Επιπλέον στην υδρογεωλογική μελέτη εξετάσθηκε η ζώνη ασφαλείας για καθεμιά από τις πέντε παραπάνω γεωτρήσεις με τη μέθοδο Υπολογισμού Σταθερής Ακτίνας, από όπου προέκυψε ότι οι ζώνες προστασίας των γεωτρήσεων το νερό των οποίων προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση, υπολογίστηκαν μικρότερες από την απόστασή τους από τη θέση διάθεσης στις όχθες του Γεροπόταμου στα κατάντη αυτής, όπως φαίνεται και στον Πίνακα 2.

Επειδή τα δεδομένα που αναφέρονται αφορούν το έτος 2018, πριν από την έκδοση της ΑΕΠΟ, κρίνεται αναγκαία η επικαιροποίηση των στοιχείων των υδροληψιών ως προς τη θέση τους, την ενεργή ή μη κατάσταση, την αδειοδοτημένη χρήση και, ιδίως για τις υδροληψίες ύδρευσης, ως προς τα διαθέσιμα στοιχεία ποιότητας του αντλούμενου νερού.

Εικόνα 3. *Αποτυπώνεται η εγκατάσταση της Ε.Ε.Λ. (2 γήπεδα), και με πράσινο χρώμα σημειώνονται τα σημεία υδροληψίας για άρδευση, με κίτρινο η βιομηχανική χρήση και με μπλε η χρήση για ύδρευση. Η κόκκινη αρίθμηση δηλώνει τις υδροληψίες που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση και βρίσκονται σε απόσταση μικρότερη των 1.000μ. από τη θέση διάθεσης και τις όχθες του Γεροποτάμου στα κατάντη αυτού (Υδρογεωλογική Μελέτη Στ. Μαυράκη).*

Α/Α	ΥΔΡΟΛΗΨΙΑ	ΧΡΗΣΗ	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΗ Χ (ΕΓΣΑ 87)	ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΗ Υ (ΕΓΣΑ 87)	ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΕΝΩΝ ΛΥΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΓΕΡΟΠΟΤΑΜΟ (m)	ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΑΠΟ ΓΕΡΟΠΟΤΑΜΟ (m)	ΖΩΝΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ 2 ετών (m)
1	ΓΕΩΤΡΗΣΗ	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ	Δ.Κ. ΜΟΙΡΩΝ	ΜΠΑΪΡΑ	577542	3878597	455	455	103
2	ΓΕΩΤΡΗΣΗ	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ	ΠΕΤΡΟΚΕΦΑΛΙ	ΠΑΝΑΓΙΑ ΚΑΛΥΒΙΑΝΗ	575567	3878351	1.875	117	42,9
3	ΓΕΩΤΡΗΣΗ	ΥΔΡΕΥΣΗ	ΚΑΜΗΛΑΡΙ	ΑΛΙΣΑΝΔΡΑΚΗ	574591	3877630	2.890	820	58,2
4	ΓΕΩΤΡΗΣΗ	ΥΔΡΕΥΣΗΣ	ΒΩΡΟΙ	ΦΑΛΑΝΔΡΑ 1	573731	3879176	3.840	103	100,5
5	ΓΕΩΤΡΗΣΗ	ΥΔΡΕΥΣΗΣ	ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗΣ	ΚΑΛΥΒΙΑΝΗ	575717	3878471	1.745	290	64

Πίνακας 2. *Θέσεις γεωτρήσεων το νερό των οποίων προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση, και η απόστασή τους από τη θέση διάθεσης των επεξεργασμένων λυμάτων στον Γεροπόταμο (Υδρογεωλογική Μελέτη Στ. Μαυράκη).*

Επιπλέον, στη ΜΠΕ διαπιστώνεται εσωτερική ασυνέπεια ως προς τον αριθμό των σχετικών υδροληψιών, καθώς σε άλλο σημείο της αναφέρονται τέσσερις υδροληψίες (σελ. 141), δύο ιδιωτικές και δύο της ΔΕΥΑ Φαιστού, ενώ η Ειδική Υδρογεωλογική Μελέτη εξετάζει πέντε. Παράλληλα, προκύπτει ασυνέπεια και ως προς την υπαγωγή των έργων σε ζώνες προστασίας υδροληψιών πόσιμου νερού: σε επιμέρους κεφάλαια της ΜΠΕ αναφέρεται ότι το σύνολο των έργων δεν βρίσκεται σε ζώνη προστασίας έργου υδροληψίας πόσιμου νερού (σελ. 122, 194), ενώ στο σχέδιο ΑΕΠΟ που περιλαμβάνεται στον ίδιο φάκελο αναφέρεται ότι τα έργα διάθεσης των επεξεργασμένων λυμάτων βρίσκονται εντός Ζώνης Προστασίας Ι (1.000 m) και εκτός Ζώνης Προστασίας ΙΙ**. Οι ανωτέρω αποκλίσεις πρέπει να**

αποσαφηνιστούν και να αξιολογηθούν από την αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, **με βάση τα ισχύοντα στοιχεία του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών και τις υφιστάμενες αδειοδοτημένες υδροληψίες.**
Ως εκ τούτου, κρίνεται σκόπιμο η περιβαλλοντική αδειοδότηση να ολοκληρωθεί μετά τη γνωμοδότηση της Διεύθυνσης Υδάτων επί των ανωτέρω θεμάτων.

2.3 Παρακολούθηση του υδάτινου αποδέκτη (Γεροπόταμος)

Στις προηγούμενες ΑΕΠΟ του έργου (2004, 2009) προβλεπόταν η παρακολούθηση της ποιότητας των νερών του Γεροποτάμου, χωρίς ωστόσο να προσδιορίζονται συγκεκριμένες θέσεις δειγματοληψίας στον αποδέκτη.

Αντίστοιχα, η υπό εξέταση ΜΠΕ προβλέπει πρόγραμμα παρακολούθησης της ποιότητας του αποδέκτη, χωρίς να καθορίζει συγκεκριμένα σημεία δειγματοληψίας.

Η Ειδική Υδρογεωλογική Μελέτη αξιοποιεί στοιχεία από τους υφιστάμενους σταθμούς παρακολούθησης GEROPOTAMOS_UP και GEROPOTAMOS_DW, χωρίς όμως να προτείνει και αυτή συγκεκριμένα σημεία παρακολούθησης του Γεροποτάμου ειδικά για τον έλεγχο της επίδρασης της εκροής της ΕΕΛ.

Για την αξιόπιστη αξιολόγηση της επίδρασης της εκροής της ΕΕΛ στην ποιότητα νερού του Γεροποτάμου, προτείνεται να καθοριστούν στην ΑΕΠΟ δύο σταθερά και γεωαναφερμένα σημεία παρακολούθησης του αποδέκτη: ένα ανάντη της θέσης διάθεσης, σε θέση που να μην επηρεάζεται από την εκροή της ΕΕΛ, και ένα κατάντη αυτής, σε κατάλληλη απόσταση ώστε να είναι δυνατή η αξιολόγηση της επίδρασης της εκροής.

Να καθοριστούν επίσης οι παρακολουθούμενες παράμετροι, η ελάχιστη συχνότητα δειγματοληψίας και η υποχρέωση τήρησης αρχείου και υποβολής των αποτελεσμάτων στις αρμόδιες υπηρεσίες.

Χωρίς τα στοιχεία αυτά δεν μπορούν να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα για τις επιπτώσεις από τη διάθεση της εκροής της ΕΕΛ στον ποταμό και στις γεωτρήσεις.

Ο ακριβής καθορισμός των σημείων, των παραμέτρων και της συχνότητας παρακολούθησης να γίνει λαμβάνοντας υπόψη και τη γνωμοδότηση της Διεύθυνσης Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης.

2.4 Επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων λυμάτων
Η ΜΠΕ εξετάζει την επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων λυμάτων για άρδευση καλλιεργειών και αναγνωρίζει τα περιβαλλοντικά και υδατικά οφέλη της, καταλήγει όμως ότι η άμεση εφαρμογή της δεν είναι επί του παρόντος εφικτή, λόγω της ανάγκης προσθήκης τριτοβάθμιας επεξεργασίας και κατασκευής των απαιτούμενων έργων μεταφοράς και άρδευσης. Συγκεκριμένα αναφέρεται (ΜΠΕ, σελ. 115 και εξής):
- *Η διάθεση των επεξεργασμένων λυμάτων με διήθηση διαμέσου στρώματος εδάφους με κατάλληλα χαρακτηριστικά και επαρκές βάθος (που εμπίπτει στην κατηγορία τροφοδότησης ή εμπλουτισμού υπόγειου υδροφορέα του άρθ. 5 της ΚΥΑ*

145116/2011), είτε με απορροφητικούς βόθρους ή τάφρους είτε με άλλη μέθοδο διήθησης, απαιτεί αφενός συγκεκριμένα ποιοτικά χαρακτηριστικά για την προς διάθεση εκροή της ΕΕΛ και αφετέρου μεγάλες εκτάσεις διάθεσης (λόγω της σχετικά μεγάλης ποσότητας των προς διάθεση επεξεργασμένων λυμάτων), με ευνοϊκό έδαφος, μορφολογία και υπέδαφος στην περιοχή.

Όσον αφορά την ποιότητα των επεξεργασμένων λυμάτων, από τις προδιαγραφές της υλοποιημένης Ε.Ε.Λ., τις εγκρίσεις που έχουν εκδοθεί και τα δεδομένα της λειτουργίας της, προκύπτει ότι αυτή καλύπτει τα όρια του Πίνακα 1 του Παραρτήματος Ι της ΚΥΑ οικ. 145116 ΦΕΚ 354-Β-2011, επομένως δυνητικά είναι κατάλληλη για διάθεση με τη συγκεκριμένη μέθοδο.

- Για να γίνει εφικτή η εφαρμογή της επαναχρησιμοποίησης της εκροής για άρδευση καλλιεργειών, θα πρέπει αυτή να έχει τα χαρακτηριστικά της «απεριόριστης» άρδευσης (όπως αυτή περιγράφεται στην παρ. 1β του άρθ. 4 της ΚΥΑ οικ. 145116/2011), καθότι αυτή δεν απαιτεί την εφαρμογή μέτρων περιορισμού της πρόσβασης του κοινού στις αρδευόμενες καλλιέργειες, όπως η περίφραξη. Ωστόσο, σε μία τέτοια περίπτωση, είναι πιο αυστηρές οι προδιαγραφές που αφορούν τόσο το επίπεδο της κατ' ελάχιστον απαιτούμενης επεξεργασίας των λυμάτων στην Ε.Ε.Λ., όσο και της ποιότητας της παραγόμενης εκροής, περιγραφόμενες στον Πίνακα 2 του Παραρτήματος Ι της ΚΥΑ οικ. 145116/2011 και στον Πίνακα 2 του Παραρτήματος Ι, Τμήμα 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2020/741. ***Συγκεκριμένα, απαιτείται η ύπαρξη σταδίου τριτοβάθμιας επεξεργασίας των λυμάτων μετά την δευτεροβάθμια, ενώ επίσης οι παράμετροι εκροής θα πρέπει να ικανοποιούν συγκεκριμένα αυστηρά όρια ως προς το οργανικό φορτίο, το φορτίο σε στερεά, τη θολότητα κλπ.***

- Η Ε.Ε.Λ. Μοιρών κατασκευάστηκε και λειτούργησε σχετικά πρόσφατα και ως σύστημα επεξεργασίας περιλαμβάνει προεπεξεργασία των λυμάτων, δευτεροβάθμια βιολογική επεξεργασία σε σύστημα ενεργού ιλύος – αιωρούμενης βιομάζας και απολύμανση των λυμάτων. ***Αντιστοιχεί δηλαδή ως σύστημα σε αυτά του Πίνακα 1 του Παραρτήματος Ι της ΚΥΑ οικ. 145116/2011, και τα αντίστοιχα ποιοτικά χαρακτηριστικά της εκροής της σύμφωνα με τις προδιαγραφές της κατασκευής της, αντιστοιχούν περίπου στα επίπεδα του παραπάνω Πίνακα 1 και όχι στα αυστηρότερα του Πίνακα 2. Επομένως, για την πιθανή εφαρμογή της επαναχρησιμοποίησης της εκροής της για την άρδευση καλλιεργειών, θα έπρεπε να προστεθεί τριτοβάθμιο στάδιο επεξεργασίας στη σχετικά πρόσφατα υλοποιημένη εγκατάσταση, κάτι που απαιτεί αρκετά μεγάλες κατασκευαστικές δαπάνες, ενώ θα αυξήσει και τις δαπάνες λειτουργίας των εγκαταστάσεων.***

- Ακόμα και στην περίπτωση υιοθέτησης λύσης της επαναχρησιμοποίησης της εκροής για άρδευση καλλιεργειών, απαιτείται η ύπαρξη εναλλακτικής λύσης διάθεσης για τις περιόδους όπου η άρδευση δεν είναι εφικτή (κυρίως κατά τη χειμερινή περίοδο).

Συγκρίνοντας τα όρια που είχαν τεθεί στις τιμές των παραμέτρων ποιότητας της εκροής στην ΑΕΠΟ του 2009 και στον Πίνακα 1 της ΚΥΑ 145116/2011 για την επαναχρησιμοποίηση, έχουμε:

Παράμετρος	**ΑΕΠΟ 2009** (Το 95% των λαμβανομένων δειγμάτων θα βρίσκεται εντός των παρακάτω ορίων)	**Πίνακας 1 της ΚΥΑ 145116/2011 για την επαναχρησιμοποίηση**	**Σύγκριση**
BOD_5	<25 mg/L	Σύμφωνα με ΚΥΑ 5673/400/1997 (Β 192) ”Μέτρα και Όροι για την επεξεργασία των Αστικών Λυμάτων”	Ουσιαστικά συμβατό· ο Πίν. 1 παραπέμπει στο γενικό όριο της ΚΥΑ
Αιωρούμενα στερεά (SS/TSS)	<35 mg/L	Σύμφωνα με ΚΥΑ 5673/400/1997	Ουσιαστικά συμβατό
COD	<120 mg/L	Δεν τίθεται όριο στον Πίν. 1	Πρόσθετο όριο της ΑΕΠΟ
E. coli	—	≤200/100 mL, διάμεση τιμή	Νέα/διαφορετική μικροβιολογική παράμετρος
Fecal *coli*	<100/100 mL	—	Δεν υπάρχει στον Πίν. 1
Total *coli*	<500/100 mL	—	Δεν υπάρχει στον Πίν. 1
Λίπη και έλαια	0 mg/L	—	Πρόσθετο όριο της ΑΕΠΟ
Ολικό υπολειμματικό χλώριο	<0,5 mg/L	Σε περίπτωση απολύμανσης με χλωρίωση, να εξασφαλίζεται κατά το στάδιο απολύμανσης γινόμενο υπολειμματικού χλωρίου επί χρόνο επαφής C·t ≥30 mg·min/L, με ελάχιστο χρόνο επαφής 30 min.	Η ΚΥΑ απαιτεί καθημερινό έλεγχο όταν εφαρμόζεται χλωρίωση. Στην τελική εκροή πριν από τη διάθεση να τηρείται το όριο ολικού υπολειμματικού χλωρίου της ΑΕΠΟ του 2009, ή το όριο που θα καθοριστεί στη νέα ΑΕΠΟ.
Θολότητα	—	—	

οπότε προτείνουμε τον εξής όρο:

- Η ποιότητα της επεξεργασμένης εκροής να συμμορφώνεται κατ’ ελάχιστον με τα όρια του Πίνακα 1 του Παραρτήματος Ι της ΚΥΑ οικ. 145116/2011, όπως ισχύει, *«Όρια για μικροβιολογικές και συμβατικές παραμέτρους καθώς και η κατ’ ελάχιστον απαιτούμενη επεξεργασία και συχνότητα δειγματοληψιών και αναλύσεων στην περίπτωση επαναχρησιμοποίησης επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων για περιορισμένη άρδευση, βιομηχανική χρήση νερού ψύξης μιας χρήσης και εμπλουτισμό υπόγειου υδροφορέα, που δεν χρησιμοποιείται για πόση και με διήθηση διαμέσου κατάλληλου εδαφικού στρώματος»*, σε συνδυασμό με τα

ειδικότερα όρια ποιότητας της εκροής που είχαν καθοριστεί με την υπ' αρ. 4511/30-06-2009 ΑΕΠΟ και εξακολουθούν να είναι εφαρμοστέα, ιδίως ως προς COD, λίπη – έλαια και υπολειμματικό χλώριο.

- Επιπλέον, η επεξεργασμένη εκροή να μην περιέχει ευκρινώς ορατά επιπλέοντα ή καθιζάνοντα στερεά, ώστε να μην προκαλεί εναποθέσεις ιλύος στον αποδέκτη, να μην περιέχει έλαια ή λίπη και γενικά ουσίες ικανές να προκαλέσουν βλάβες ή δυσμενείς επιπτώσεις στον υδάτινο αποδέκτη και στις προβλεπόμενες χρήσεις του. Να μην περιέχει επίσης τοξικές ή επικίνδυνες ουσίες σε συγκεντρώσεις ικανές να προκαλέσουν βλάβη στις καλλιέργειες, στο έδαφος, στην υδρόβια ζωή ή γενικότερα στο υδάτινο περιβάλλον.

Επιπροσθέτως, για τον καθορισμό των παραμέτρων ποιότητας της εκροής και των αντίστοιχων οριακών τιμών κρίνεται κρίσιμη η γνωμοδότηση της Διεύθυνσης Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης: Η θέση της ΕΕΛ και της διάθεσης δεν εντάσσεται σε υπόγειο υδατικό σύστημα που έχει χαρακτηριστεί ως προστατευόμενη περιοχή για άντληση ύδατος ανθρώπινης κατανάλωσης. Ωστόσο, στην Ειδική Υδρογεωλογική Μελέτη καταγράφονται γεωτρήσεις της ΔΕΥΑ Φαιστού με χρήση ύδρευσης στην ευρύτερη κατάντη περιοχή. Ως εκ τούτου, πρέπει να εξεταστούν η επικαιρότητα της αδειοδοτημένης χρήσης των υδροληψιών αυτών, οι τυχόν εφαρμοζόμενες ζώνες προστασίας τους, καθώς και η συμβατότητα της συνέχισης της διάθεσης της επεξεργασμένης εκροής στον Γεροπόταμο με το ισχύον ΣΔΛΑΠ.

Και ακόμη, για την προστασία από τη νιτρορύπανση:

Δεδομένου ότι η περιοχή του έργου και το Υπόγειο Υδατικό Σύστημα EL1300083 «Πορώδες Μοιρών» εμπίπτουν στην Ευπρόσβλητη Ζώνη Νιτρορύπανσης γεωργικής προέλευσης «Γεροπόταμος–Μεσσαράς Κρήτης», σύμφωνα με την υπ' αρ. οικ. 147070/2014 απόφαση (ΦΕΚ Β΄ 3224), **να διασφαλίζεται ότι η λειτουργία της ΕΕΛ και η διάθεση της επεξεργασμένης εκροής στον Γεροπόταμο δεν προκαλούν πρόσθετη επιβάρυνση των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων με αζωτούχες ενώσεις.**

Στο πρόγραμμα παρακολούθησης να περιλαμβάνονται κατ' ελάχιστον το ολικό άζωτο, τα νιτρικά και το αμμωνιακό άζωτο στην επεξεργασμένη εκροή και, κατάλληλα, στα καθορισμένα σημεία παρακολούθησης του Γεροποτάμου ανάντη και κατάντη της θέσης διάθεσης.

Η συχνότητα παρακολούθησης και η ανάγκη καθορισμού ειδικών οριακών τιμών να προσδιοριστούν στην ΑΕΠΟ μετά και τη γνωμοδότηση της Διεύθυνσης Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, λαμβάνοντας υπόψη το ισχύον ΣΔΛΑΠ, την υφιστάμενη κατάσταση των επιφανειακών και υπόγειων υδατικών συστημάτων και το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση.»

13. Την εισήγηση του Προέδρου της Επιτροπής Περιβάλλοντος & Χωροταξίας κ. **Ξυλούρη Νικόλαου**, με την οποία μεταξύ άλλων ανέφερε: «**εισηγούμαι** στην Επιτροπή **να γνωμοδοτήσει θετικά** επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) του έργου: **«Εγκατάσταση Επεξεργασίας και Διάθεσης**

Λυμάτων Μοιρών Δήμου Φαιστού ΠΕ Ηρακλείου, με φορέα έργου την ΔΕΥΑ Φαιστού», σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο με αριθμ. πρωτ. **340981/22-09-2026** έγγραφο του **Τμήματος Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Π.Κ.**

14. Τις απόψεις των μελών της Επιτροπής.
Ύστερα από διαλογική συζήτηση

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

Γνωμοδοτεί θετικά επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) του έργου: **«Εγκατάσταση Επεξεργασίας και Διάθεσης Λυμάτων Μοιρών Δήμου Φαιστού ΠΕ Ηρακλείου, με φορέα έργου την ΔΕΥΑ Φαιστού»**, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο με αριθμ. πρωτ. **340981/22-09-2026** έγγραφο του **Τμήματος Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Π.Κ.,** σύμφωνα και με όσα αναφέρονται στο σκεπτικό της παρούσας απόφασης.

Αφού συντάχθηκε το παρόν υπογράφεται ως παρακάτω:
Ηράκλειο **24-09-2026**

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας

Νικόλαος Ξυλούρης
Αντιπεριφερειάρχης Περιβάλλοντος ΠΚ

Τα Μέλη